

Zespół
PODHALANIE
z Ludźmierza

KARPACKA
ETNOTEKA

NA OKŁADCE
Zespół PODHALANIE,
Ludźmierz 2021r.
| fot. Marcin Jaźwiec

Jubileusz 40-lecia Zespołu
PODHALANIE, 2004 r.
| fot. Krzysztof Haładyna

Zespół PODHALANIE został założony przy Ludźmierskim Oddziale Związku Podhalan w 1964 roku z inicjatywy ówczesnego Prezesa Stanisława Krupy i jest najstarszym zespołem w gminie Nowy Targ. Celem powołania i utrzymywania Zespołu było zachowanie zanikającej wśród dzieci i młodzieży znajomości tańca, śpiewu i muzyki Górali Podhalańskich, jak również tradycyjnych zwyczajów i obrzędów.

Miejscem prób był dziś już nieistniejący budynek starej szkoły w Ludźmierzu. Z chwilą oddania do użytku Domu Podhalańskiego im. Kazimierza Przerwy Tetmajera i Władysława Orkana jest on miejscem prób i spotkań zespołu.

W swoich szeregach Zespół skupiał górali z Ludźmierza i okolicznych wiosek, jak: Długopole, Trute, Rogóżnik czy Krauszów. To właśnie w Ludźmierzu młodzi

górale poznawali góralski taniec, muzykę, zwyczaje i obrzędy stanowiące elementy tradycji Górali Podhalańskich.

Uczestniczył również aktywnie w życiu społecznym Ludźmierza, uświetniając występami lokalne uroczystości, niejednokrotnie również aktywnie je organizując.

Ciągła i systematyczna praca, podnoszenie poziomu artystycznego oraz powiększanie repertuaru Zespołu pozwoliło na udział PODHALANOM w wielu konkursach i festiwalach organizowanych w Polsce i poza jej granicami. Górale z Ludźmierza zdobywali w nich liczne nagrody i wyróżnienia. Do najbardziej znaczących należy Baszta zdobyta na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą.

Zespół PODHALANIE,
Ludźmierz 2004 r.
| fot. Krzysztof Haładyna

Zespół PODHALANIE,
Ofiarowanie koralu Matce
Bożej Ludźmierskiej
na gody 50-lecia,
2010 r. | fot. Jan Ciepliński

W kultywowaniu i propagowaniu tradycyjnej kultury Kościół zawsze odgrywał ogromną rolę. PODHALANIE to Ludźmierz, a Ludźmierz to Matka Boska Ludźmierska i Jej cudowne Sanktuarium, które otwarł na nowo dla

góralszczyny niezapomniany ks. Tadeusz Juchas. Za jego przyczyną zespół przygotowuje oprawy regionalne mszy św. i innych uroczystości religijnych.

PODHALANIE, obok udziału w wydarzeniach kulturalnych,

społecznych i uroczystościach religijnych odbywających się w Maryjnym Sanktuarium w Ludźmierzu, mają w dorobku również ponad dwudziestoletnią współpracę z młodzieżą z niemieckiego Baintd z kraju związkowego Bade-

nia-Wirtembergia w rejencji Tybinga w regionie Bodensee-Oberschwaben w powiecie Ravensburg, leżącego na północ od Baienfurtu.

Kontakty z młodzieżą niemiecką rozpoczęły się w 1995 roku z inicjatywy Ewy Iwulskiej oraz

Wyjazd Zespołu PODHALANIE
w ramach wymiany Ludźmierz
– Baintd, Weingarten (Niemcy)
1999 r. | archiwum Zespołu
PODHALANIE

Nagranie programu telewizyjnego
dla TVP „Przybieżeli do Betlejem –
z Podhala” Zespół PODHALANIE
z Przyjaciółmi, Nazaret 2010 r.
| archiwum Zespołu PODHALANIE

Ingi i Wolfganga Kreutle. Współpraca była prowadzona w formie pozaszkolnej wymiany młodzieży w ramach międzynarodowej organizacji Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży. Partnerami w kontaktach byli Oddział Związku Podhalan w Ludźmierzu i Katolicka Parafia św. Jana Chrzyciela w Baindt. W ciągu dwudziestu jeden lat członkowie Zespołu mieli okazję dziesięciokrotnie odwiedzać niemieckich przyjaciół, którzy złożyli tyle samo rewizyt w Ludźmierzu. To były doskonałe okazje do poznawania kraju naszych zachodnich sąsiadów, ich zwyczajów i kultury. W czasie pobytu gości z Baindt młodzi ludźmierscy górale przedstawiali niemieckim przyjaciołom Podhalę i inne ciekawe miejsca w naszym kraju.

Na przełomie lutego i marca 2010 roku z inicjatywy Komisariatu Ziemi Świętej w Krakowie,

Telewizja Polska S.A. nagrała kołędę i pastorałki w wykonaniu Zespołu PODHALANIE z Ludźmierza z Przyjaciółmi. Nie był to zresztą jedyny program telewizyjny nagrany dla TVP związany ze zwyczajami bożonarodzeniowymi na Podhalu.

Niezwykle ważnym wydarzeniem w życiu Zespołu PODHALANIE jest udział członków zespołu w projekcie jakim jest wystawiana od 2011 roku opera góralska „Ojciec Święty Jan Paweł II na Podhalu”. Libretto widowiska napisał poeta podhalański Franciszek Łojas-Kośla. W części muzycznej dzieło zostało oparte na tradycyjnej góralskiej muzyce. W czterech odsłonach opowiada ono o działalności Świętego od chwili wyboru kardynała Karola Wojtyły na papieża, jego nauczaniu i pielgrzymkach do Polski.

Zwiedzanie Sejmu po uroczystościach odebrania aktu utworzenia Podhalańskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Targu, Warszawa 2001 r. | archiwum Zespołu PODHALANIE

Czwarta odsłona, w której występują członkowie zespołu PODHALANIE, opowiada o pielgrzymce Ojca Świętego Jana Pawła II do Sanktuarium Matki Bożej Królowej Podhala w Ludźmierzu.

W czasie dziesięciu lat życia tego projektu, poczynsz od premiery, która miała miejsce w Zakopanem, ponad 180-osobowa grupa śpiewaków, muzyków i tancerzy z Podhala, Spisza i Orawy przedstawiała góralską operę między innymi na PPWSZ w Nowym Targu, w Ogrodzie Różańcowym Sanktuarium w Ludźmierzu, Operze Krakowskiej, Teatrze Narodowym w Warszawie czy teatrze Capranica w Rzymie, Katowicach i Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu.

Zespół PODHALANIE z Ludźmierza ma w swoim dorobku również wiele nagrań realizowanych

Jubileusz
50-lecia Zespołu
PODHALANIE,
2014 r. | fot. Jan
Ciepliński

dla Polskiego Radia, audycji telewizyjnych dla różnych telewizji z kraju i zagranicy, a także udział w „Nieszporach Ludźmierskich” oraz setki koncertów w kraju i poza jego granicami.

W 2014 roku PODHALANIE obchodzili jubileusz 50-lecia działalności. Uroczystości odbyły w ramach się w ramach XXVII Dożynek w Ludźmierzu. Była to okazja do wspomnień, spotkań i wspólnego świętowania kilku pokoleń członków Zespołu.

W trakcie niemal 60-letniej działalności Zespół PODHALANIE z Ludźmierza współtworzyło kilkuset młodych ludzi, którzy

w ten sposób poznawali kulturę i tradycję górali podhalańskich. Niezwykle istotne jest to, że dzieci i młodzież biorąca udział w życiu Zespołu, poznając kulturę i tradycję przodków, przenosi swą wiedzę i umiłowanie tradycji do rodzinnych domów. Dbą o jej zachowanie w zakładanych przez siebie rodzinach i przekazują następnym pokoleniom.

Dzieło założycieli PODHALAN żyje i jest realizowane przez ich następców. Wzbogaca życie Ludźmierza i okolicznych miejscowości, niosąc radość i naukę, dając poczucie dumy całej społeczności Ludźmierza.

Zespół PODHALANIE, Ludźmierz 2021 r. | fot. Marcin Jaźwicz

Wykonawcy

Maria Długopolska – śpiew

Adam Długopolski – skrzypce, śpiew

Maria Golak – śpiew

Katarzyna Guńka – basy

Krzysztof Guńka – skrzypce

Andrzej Kalata – skrzypce

Katarzyna Kwak – śpiew

Stanisław Łukaszczyk – śpiew

Andrzej Plewa – skrzypce

Anna Szczęch – śpiew

Maria Szczęch – śpiew

Szymon Szczęch – skrzypce, śpiew

Aniela Szczęch – śpiew

Urszula Szwab – śpiew

Natala Truta – śpiew

Joanna Wesołowska – skrzypce, śpiew

Dawid Żaczek – skrzypce,

Paulina Żaczek – śpiew

Lista utworów

1.	<i>Hymn Związku Podhalan</i>
słowa Łukasz Golec, muzyka Golec Orkiestra	3'24"
2.	<i>Sabałowe</i>
melodia ludowa	1'22"
3.	<i>Kochom Cie Ludźmiyrzu</i>
słowa i melodia ludowe	1'00"
4.	<i>Tu w Ludźmiyrzu juz od wieków nom gazdujes</i>
słowa Wanda Szado-Kudasikowa, melodia ludowa	4'09"
5.	<i>Witoj Matko Ludźmiyrsko</i>
słowa Wanda Szado-Kudasikowa, melodia ludowa	1'48"
6.	<i>Matko Bosko Ludźmiyrsko i Matko Aniyłsko</i>
słowa Zofia Truty, melodia ludowa	3'33"
7.	<i>Maryjo w Ludźmiyrzu co królujes</i>
słowa Wanda Szado-Kudasikowa, melodia ludowa	2'49"
8.	<i>Spośród piyknyk gór i lasów</i>
słowa Zofia Truty, melodia ludowa
<i>Ciesy sie Podhole</i>
słowa Franciszek Łojas Kośla, melodia ludowa	4'44"
9.	<i>Królowo, Królowo na wieki</i>
słowa Jan Kobylarczyk, melodia ludowa	3'16"
10.	<i>Piycznie w Ludźmiyrzu</i>
słowa Wanda Szado-Kudasikowa, melodia ludowa	4'18"

11.	<i>W Kościele, pod lipami</i>
słowa Wanda Szado-Kudasikowa, melodia ludowa	3'19"
12.	<i>O Matko Ludźmiyrsko z niebieskiej krainy</i>
słowa Michał Cieśla, melodia ludowa	2'38"
13.	<i>Zdrowaś Mario łaskiś pełna Pan z Tobom</i>
słowa autor nieznan, melodia ludowa	4'39"
14.	<i>Hej, Panienko Ludźmiyrsko</i>
słowa autor nieznan, melodia ludowa	2'20"
15.	<i>Pozdrowiona bądź Maryjo w całym świecie</i>
słowa Zofia Truty, melodia ludowa	2'24"
16.	<i>Matko Bosko Przenojswiyntso my som Twoje dzieci</i>
słowa Zofia Truty, melodia ludowa	3'13"
17.	<i>Matecko, Matusiu</i>
słowa Wanda Szado-Kudasikowa, melodia ludowa	3'46"
18.	<i>Hej górołu, górolicku</i>
słowa Wanda Czubernatowa, melodia ludowa	4'44"
19.	<i>Ej, łozlygoj sie głosi</i>
słowa i melodia ludowe	1'10"
20.	<i>Wiyrchowe</i>
melodia ludowa	1'29"

Wydawnictwo muzyczne
Małopolskiego Centrum Kultury
SOKÓŁ w Nowym Sączu

mcksokol.pl

SOKÓŁ
Małopolskie Centrum Kultury
INSTYTUCJA KULTURY
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

MAŁOPOLSKA

PARTNER

Związek Podhalań w Polsce
im. Świętego Jana Pawła II
Oddział w Ludźmierzu

PATRONAT
MEDIALNY

© Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ, 2021
© Związek Podhalań w Polsce im.
Św. Jana Pawła II – Oddział w Ludźmierzu, 2021

za'ks
sprzyjamy wyobraźni

Wszystkie prawa autorskie
i prawa producenta do
nagranych utworów zastrzeżone.
Kopiowanie, wynajmowanie,
wypożyczanie, wykorzystywanie
tego nośnika do publicznych
odtworzeń i nadarń RTV bez
zezwolenia zabronione.

Nagrania dokonano w Domu
Podhalańskim im. Kazimierza
Przerwy Tetmajera i Władysława
Orkana w Ludźmierzu

NAGRANIE, MIKS, EDYCJA

I MASTERING:

Karol Bednarek
Bartłomiej Wawrzyniak
Maksymilian Zięba

TEKST:

Stanisław Łukaszczyk

ZDJĘCIA:

Jan Ciepliński
Marcin Jaźwiec
Krzysztof Haładyna

GRAFIKA OKŁADKI:

Janusz Tycner

PROJEKT GRAFICZNY:

Joanna Raczek-Baran

DRUK I TŁOCZENIE:

Mediapixel

ISBN: 978-83-66307-26-1